

Rezistență la antibiotice

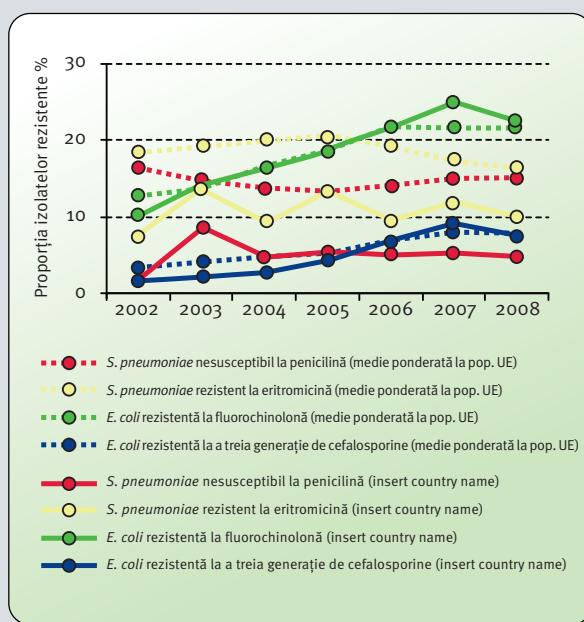
Informații și ilustrații

Informații 1. Rezistență la antibiotice reprezintă o problemă de sănătate publică tot mai gravă în Europa

Apariția, răspândirea și selecția bacteriilor rezistente la antibiotice reprezintă o amenințare pentru siguranța pacienților în spitale^{1, 2} deoarece:

- Infecțiile cu bacterii rezistente la antibiotice au ca rezultat creșterea morbidității și mortalității în rândul pacienților, precum și a duratei de spitalizare⁴⁻⁵;
- Rezistența la antibiotice conduce frecvent la o întârziere a tratamentului adecvat cu antibiotice⁶;
- Tratamentul neadecvat sau întârziat cu antibiotice la pacienții cu infecții severe este asociat cu rezultate negative pentru pacienți și uneori cu decesul acestora⁷⁻⁹.

Figura 1. Tendințele rezistenței *S. pneumoniae* și *E. coli* la antibiotice, ca medie ponderată la populația UE, 2002-2008.
Sursa: EARSS, 2009.

[Instrucțiunile privind modul în care graficul poate fi adaptat la datele naționale sunt incluse în nota orientativă]

Informații 2. Utilizarea necorespunzătoare a antibioticelor în spitale este unul dintre motivele rezistenței la antibiotice

În cazul pacienților spitalizați, probabilitatea de a primi un antibiotic este foarte mare¹⁰ iar 50% din consumul de antibiotice în spitale ar putea fi necorespunzător^{2, 11}. Utilizarea necorespunzătoare a antibioticelor în spitale este unul dintre principalele motive ale rezistenței la antibiotice¹²⁻¹⁴.

Utilizarea necorespunzătoare a antibioticelor poate include¹⁵:

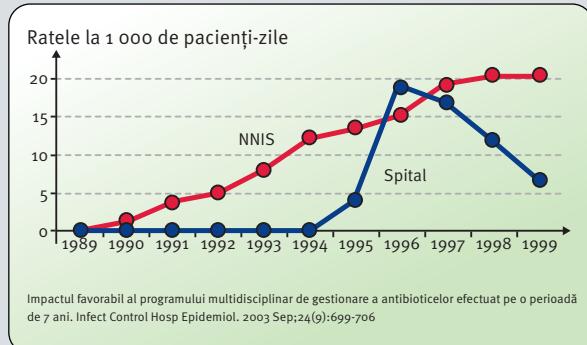
- prescrierea antibioticelor fără a fi necesar;
- administrarea cu întârziere a antibioticelor la bolnavii critici;
- utilizarea antibioticelor cu spectru larg în mod mult prea generos sau utilizarea incorectă a antibioticelor cu spectru îngust;
- administrarea unei doze de antibioticice prea mici sau prea mari față de cea adecvată pentru pacientul în cauză;
- durata prea scurtă sau prea lungă a tratamentului cu antibiotic;
- neadaptarea tratamentului cu antibiotic la datele rezultate în urma culturii microbiologice.

Informații 3. Beneficiile utilizării prudente a antibioticelor

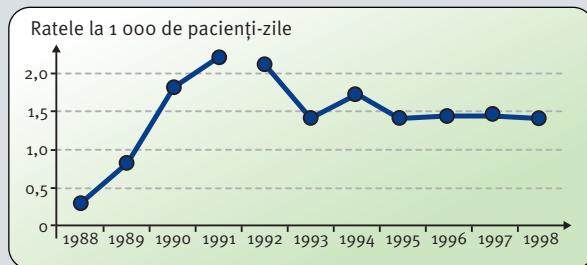
Utilizarea prudentă a antibioticelor poate preveni apariția și selecția bacteriilor rezistente la antibiotice^{2, 14, 16-18} și s-a dovedit că scăderea utilizării antibioticelor a condus la scăderea incidenței infecțiilor cu *Clostridium difficile*^{2, 16, 19}.

Rezistență la antibiotice

Informații și ilustrații

Figura 2. Ratele de enterococi rezistenți la vancomicină în spital înainte și după punerea în aplicare a programului de gestionare a antibioticelor, comparativ cu ratele din spitalele de dimensiuni similare din cadrul Sistemului național de supraveghere a infecțiilor nozocomiale (NNIS)*. Sursa: Carling P, et al 2003¹⁶.

Figura 3. Ratele infecțiilor nozocomiale cu *Clostridium difficile*, exprimate la 1 000 de pacienți-zile, înainte și după punerea în aplicare a programului de gestionare a antibioticelor. Sursa: Carling P, et al 2003¹⁶.

Informații 4. Strategiile plurivalente pot conduce la utilizarea prudentă a antibioticelor

În cadrul strategiilor plurivalente, mai multe măsuri pot avea ca rezultat o prescriere mai adecvată a antibioticelor și scăderea rezistenței la antibioticice în spitale. Strategiile plurivalente includ utilizarea învățării continue, directive și politici spitalicești referitoare la antibioticice bazate pe dovezi, măsuri restrictive și consultări cu medicii din domeniul bolilor infecțioase, microbiologii și farmaciștii^{2, 16, 20}. Măsurile pentru promovarea utilizării prudente a antibioticelor includ^{16, 20, 21, 22}:

- Educația continuă a medicilor care prescriu medicamente și a specialiștilor, în cadrul strategiilor cuprinzătoare ale spitalelor²;
- Directive și politici spitalicești referitoare la antibioticice bazate pe dovezi^{2, 16, 20};
- Monitorizarea rezistenței la antibioticice și date privind utilizarea antibioticelor pentru tratamentul empiric cu antibioticice la bolnavii critici²¹;
- Administrarea profilaxiei cu antibioticice pentru operații la momentul oportun și pe perioada optimă²²;
- Pentru unele indicații, utilizarea unor durate mai scurte ale tratamentului mai degrabă decât mai lungi^{12, 23-24};
- Colectarea de probe microbiologice înainte de începerea tratamentului empiric cu antibioticice, monitorizarea rezultatelor culturilor și adaptarea tratamentului pe baza rezultatelor culturilor²⁵.

*NNIS este în prezent Rețeaua națională pentru siguranța asistenței medicale (NHSN).